

Br: 02-03-6446

Podgorica, 16. april 2020. godine

**MINISTARSTVO JAVNE UPRAVE
-n/r ministarke, gospođe Suzane Pribilović-**

Poštovana gospođo Pribilović,

Na osnovu Vašeg akta broj: 01-039/20-1751 od 31.03.2020. godine, kojim se traži mišljenje na tekst *Predloga akcionog plana za sprovođenje Strategije sajber bezbjednosti Crne Gore 2018-2021, za 2020. godinu, s Izvještajem o realizaciji Akcionog plana za 2019. godinu*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga akcionog plana s Izvještajem o realizaciji, i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Uvidom u dostavljeni akt i Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa utvrđeno je da sprovođenje Predloga akcionog plana, neće zahtijevati dodatno izdvajanje sredstava iz Budžeta Crne Gore, već da će se implementacija istog kretati u okviru odobrenih budžetskih sredstava za ove namjene.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija sa aspekta budžeta, nema primjedbi na Predlog akcionog plana za sprovođenje Strategije sajber bezbjednosti Crne Gore 2018-2021 za 2020. godinu, s Izvještajem o realizaciji Akcionog plana za 2019. godinu.

S poštovanjem,

MINISTAR
Darko Radunović

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA	
PREDLAGAČ PROPISA	Ministarstvo javne uprave
NAZIV PROPISA	Predlog akcionog plana za sprovođenje Strategije sajber bezbjednosti Crne Gore 2018 - 2021, za 2020. godinu, s Izvještajem o realizaciji Akcionog plana za 2019. godinu
1. Definisanje problema <ul style="list-style-type: none"> - Koje probleme treba da riješi predloženi akt? - Koji su uzroci problema? - Koje su posljedice problema? - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)? 	
<p>Predlog akcionog plana za sprovođenje Strategije sajber bezbjednosti Crne Gore 2018-2021, za 2020.godinu, s Izvještajem o realizaciji Akcionog plana za 2019. godinu ima cilj da ispuni glavne strateške ciljeve zadate u Strategiji: razvijanje kapaciteta za sajber odbranu, centralizacija sajber ekspertize i resursa, zaštita kritične informatičke infrastrukture, jačanje međuinstitucionalne saradnje, edukacija u oblasti sajber bezbjednosti, partnerstvo javnog i privatnog sektora, kao i jačanje regionalne i međunarodne saradnje.</p> <p>U prethodnom periodu, svjedoci smo sve većeg broja prijetnji u sajber prostoru, koje ne zaobilaze ni Crnu Goru. Nacionalna informatička infrastruktura je često meta napada i broj sajber incidenata raste iz godine u godinu. Pored porasta samog broja incidenata, vidljiva je i sve veća sofisticiranost napada.</p> <p>Imajući u vidu navedene prijetnje, realizacija strateških ciljeva koji su prepoznati u Strategiji ključne su aktivnosti prilikom uspostavljanja sajber bezbjednosti u Crnoj Gori.</p>	
2. Ciljevi <ul style="list-style-type: none"> - Koji ciljevi se postižu predloženim propisom? - Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo. 	
<p>Kako bi na što bolji i efikasniji način odgovorili na incidentne situacije, u okviru državne uprave neophodno je da postoji kvalitetna organizaciona hijerarhija koja će najefikasnije i dugoročno održivo obezbjeđivati adekvatno upravljanje sajber bezbjednošću u Crnoj Gori.</p> <p>Strateški cilj Crne Gore je izgradnja integrisanog, funkcionalnog i efikasnog sajber prostora u skladu sa međunarodnim standardima i principima.</p> <p>Vlada Crne Gore je na sjednici održanoj 21.12.2017.godine usvojila Strategiju sajber bezbjednosti Crne Gore 2018-2021. Izrada Predloga akcionog plana za sprovođenje Strategije sajber bezbjednosti Crne Gore 2018 - 2021, za 2020. godinu, s Izvještajem o realizaciji Akcionog plana za 2019. godinu predviđena je Programom rada Vlade za 2020. godinu. Izrada</p>	

nacionalne strategije za sajber bezbjednost je propisana i NIS EU Direktivom 2016/1148.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Obzirom da navedeni akcioni plan predstavlja prateći dokument za implementaciju Strategije sajber bezbjednosti Crne Gore 2018-2021, koju je Vlada Crne Gore usvojila na sjednici održanoj 21.12.2017.godine, ne vidimo druge opcije za ispunjavanje ciljeva.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Implementacija Strategije će pozitivno uticati na državne institucije i društvo u cjelini. Obezbjediće se sigurno funkcionisanje informacionih sistema odnosno servisa na kojima se oslanjaju krucijani poslovni procesi kako državnih institucija tako i privrednih subjekata. Glavni pozitivni uticaj predstavlja jačanje kapaciteta za sajber odbranu u institucijama koje su prepoznate kao nosici sajber bezbjednosti, čime se stvara sigurniji sajber prostor Crne Gore.

Predlog akcionog plana za sprovođenje Strategije sajber bezbjednosti Crne Gore za 2020.godinu, s Izvještajem o realizaciji Akcionog plana za 2019. godinu neće izazvati troškove građanima i privredi, a neće izazvati ni administrativna opterećenja, niti biznis barijere.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbjeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Predlog akcionog plana za sprovođenje Strategije sajber bezbjednosti Crne Gore 2018 - 2021, za 2020. godinu, s Izvještajem o realizaciji Akcionog plana za 2019. godinu se usvaja za 2020.godinu i neće biti dodatnih troškova u odnosu na troškove predviđene Zakonom o budžetu

Crne Gore za 2020. godinu.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

Za izradu Predloga akcionoga plana za sprovođenje Strategije sajber bezbjednosti Crne Gore 2018 - 2021, za 2020. godinu, s Izvještajem o realizaciji Akcionog plana za 2019. godinu nije korišćena eksterna ekspertska podrška.

Na izradi Predloga akcionog plana učestvovali su predstavnici sledećih institucija: Ministarstvo javne uprave, Ministarstvo odbrane, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo pravde, Ministarstvo prosvjete, Ministarstvo vanjskih poslova, Agencija za nacionalnu bezbjednost i Direkcija za zaštitu tajnih podataka.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Nema potencijalnih prepreka za realizaciju akcionog plana za sprovođenje Strategije sajber bezbjednosti Crne Gore za 2020. godinu. U akcionom planu su definisani kvalitativni i kvantitativni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva.

Za koordinaciju aktivnosti biće zadužen Savjet za informacionu bezbjednost, u čijem sastavu se nalaze predstavnici ključnih institucija koje su prepoznate iz oblasti sajber bezbjednosti.

Datum i mjesto

Podgorica, 31.03.2020. godine

Starješina

[Handwritten signature]